

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

Capvt XVII. Secundus proponitur Versus, & qua ratione hæc obscura
contemplatio arcana sit, demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

quod Dei offensam esse arbitretur, nihilque eorum prætermittendi, quæ ad ipsius obsequium spectare videantur. Amor siquidem ille obscurus in ea cum quadam vigilantis sollicitudine & interiori eorum, quæ illius causa facere vel prætermittere, ad placendum illi debet, cura succeditur; oculare considerando, milleque modis indagando, si forte aliquam illi indignandi causam præberit: idque multo maiori cum sollicitudine & anxietate, quàm antea quemadmodum superius dictum est, cum de amoris anxietatibus ageremus. In hoc enim statu vniuersi appetitus, vires, potètiæque animæ, cum ab omnibus alijs rebus auulsæ & abstractæ sint, vniuersum conatum ac vires suas in Dei sui duntaxat obsequio impendunt. Hocque modo anima egreditur ex seipsa, & ab vniuersis rebus creatis, & ad dolcem delectabilemque diuini amoris vniõnem, in obscuro transit & secreta.

CAPVT XVII.

Secundus proponitur Versus, & qua ratione hæc obscura contemplatio arcana sit, demonstratur.

*Per secretam scalam
personata.*

Tres nobis proprietates ad trium dictionum, quæ præsentis versu continentur, intelligentiam, explicandæ sunt. Quarum duæ, *Secreta* videlicet & *Scala* ad oblecturam contemplationis de qua agimus noctem spectant: tertia autem, nimirum personata ad modum quo in hac nocte vitur anima, pertinet. Primo loco sciendum est, appellare in hoc versu animam obscuram contemplationem istam, per quam ipsa ad amoris vniõnem egreditur,

secretam scalam ob duas quæ in ea reperiuntur proprietates, quas iâ explicabimus.

Primo contemplationem istam tenebrosam, vocat *secretam*, eò quod sicuti superius attigimus, ipsa sit mystica Theologia, quam *secretam* sapientiam Theologi appellant: quæ sicuti sanctus Thomas docet, peculiarius communicatur infunditurque animæ per amorem, quod arcano ac secreto modo euenit, non interueniente naturali intellectus nec reliquarum potentiarum operatione. Vnde quoniam dictæ potentie hanc Mysticam Theologiam non attingunt, sed Spiritus sanctus infundit illam animæ (quemadmodum sponsa in Canticis asserit) ipsa qua id ratione fiat, minime agnoscente, appellatur *secreta*. Et reuera non solum ipsa rem hanc haudquaquàm intelligit, sed nec quispiam alius, nec dæmon ipse. Magister siquidem, qui illam instruit in anima substantialiter moratur, sed non ob id duntaxat appellari potest *secreta*, verum etiam proptereffectus, quos in anima producit. Non solum enim in tenebris purgationisque angustijs quâdo hæc secreta sapientia repurgat animam, secreta & arcana est, vt anima nihil de illa proferre sciat, sed etiam postmodum in ipsamet illuminatione, quando manifestius hæc sapientia illi communicatur, est adeo animæ occulta, vt illam agnoscere, nomenque illi, ad eam verbis explicandâ imponere nequeat, nam præterquàm quod nullo rãgitur anima desiderio illam propalandi, nullum etiam reperit modum aut rationem, sicut similitudinem, quæ illi omnino ad intelligentiam adeò sublimem manifestadam, tamque delicatam & infusum spirituale sentimentum exprimendum satisfaciat. Vnde etsi quam maximo teneretur desiderio ista explicandi, & licet plurimos declarandi modos,

eo. ge.

B.
Annis
Crucce

vera
istica

NVI
124

congereret, semper tamen remaneret secreta. Cū enim interior illa sapientia ad eò simplex, generalis spiritalisque sit, vt nō fuerit intellectum ingressa, aliqua specie, vel imagine sensui subiecta, obuoluta & contexta (sicut interdum euenire solet) hinc est quod imaginatiua & sensus, cum illa non fuerit per illos ingressa, nec modum coloremque ipsius perceperint, nesciant rationem illius assignare, nec illam taliter imaginari, vt de ea aliquid rectè enunciare valeant: quamuis manifestè videat anima se dulcem raramque illam sapientiam intelligere & degustare, illius instar, qui rem quampiam nunquam antea vitam conspiceret, cuius etiam similitudinem nūquam vidisset: quamuis enim illam intelligeret, ac degustaret, nomen tamen illi imponere nesciret, nec licet depromere; atque hoc ita se haberet, etiam si res illa sensibus fuisset percepta. Quanto minus ergo exprimi aperiri que poterit id, quod nequaquam sensuum interuentu ingressum est? Hoc siquidem diuino stylo idiomaticque proprium est; vt quando illud est maxime intimum, infusum & spirituale, ac vniuersum sensum excedens, confestim vniuersam exteriorum interiorumque sensuum harmoniam, & aptitudinem cessare faciat, & obmutescere. Cuius rei suppetunt nobis autoritates simul & exempla in diuinis literis. Inopiam siquidem ac insufficientiam exteriorum diuinum idioma manifestadi ac proferendi ostendit Ieremias, quando postquam Deus cum illo sermonem miscuisset, nihil aliud dicere sciuit, præterquam. A. A. A. Defectum quoque & insufficientiam interiorum, hoc est interioris imaginationis sensus, nec non etiam exterioris quantum ad præsens negotium spectat, ostendit etiam coram Deo in rubo Moy-

ses, quando non tantummodo dixit Deo, se postquam cum illo verba fecisset loqui nescire; sed etiam (iuxta quod in Actis Apostolorum dicitur) nō considerare quidem audere, tremefactus autem Moyses non audebat considerare; existimando imaginationem remotam admodum & mutam esse. Cum enim contemplationis huius sapientia, idioma Dei sit ad animam puri spiritus, cuiusmodi nequaquam sunt sensus, minime illud percipiunt, atque hac ratione est illis secretum, neque illud norunt, neque verbis exprimere valent.

Hinc e elicere possumus causam, ob quam nonnullæ personæ, hac via incedentes quæ sortitæ sint animas bonas & timidas, cum rationem eorum quæ diuinitus percipiunt, rectoribus suis reddere cuperent, nullo id modo facere norunt aut valent, vnde & in proferendis illis magnā sentiunt renitentiam, præsertim verò quando contemplatio est aliquo modo simplicior, & quam anima vix percipit: idque solum dicere norunt manere animam satis factam, & quietam, nec non se Deum experiri, resque illis iuxta arbitriū suum ex animi sententia succedere, nulla tamen ratione exprimere valent, id quo potitur anima, præterquam generalibus loquendi modis, superius dictis, similibus. At aliter res se habet, quando illa, quæ recipit anima, particularia sunt, cuiusmodi sunt visiones, sentimenta &c. quæ quoniam vt plurimum sub aliqua specie, cuius sensus particeps est, recipiuntur, tunc sub illa specie, vel alia similitudine verbis exprimi possunt. Verum non est de ratione ac proprietate contemplationis puræ, posse verbis efferi; vix enim hæc verbis explicari potest, & idcirco appellatur arcana.

Nec idcirco duntaxat hæc obscura contemplatio dicitur & est secreta, sed etiam quia

Styli idiomatici diuini notanda proprietates.

Isa. 1. 6.

Exo. 4. 10.

quia proprium est huic mysticæ sapientiæ, abscondere in se animam. Nam præter id quod ordinarie euenit, taliter aliquando absorbet animam, illamque in sua secreta abyſſo demergit, vt manifestè ipsa animaduertat, se ab omni creatura remotissimam derelictissimamque manere, taliter vt videatur illi, quod in quadam profunda vastissimaque solitudine constituitur, ad quam nulla humana creatura peruenire potest, & veluti in quodam immenso deserto, quod nullos habet terminos, quod illi tanto delectabilius, suauius, amabiliusque est, quanto magis profundum, amplum & solitariū est, in quo anima tantum amplius se occultam, absconditamque conspicit, quāto se magis super omnem temporalem creaturam eleuatā intruetur: & tunc abyſſus ista sapientiæ tantopere attollit, & magnificat animam, collocando illam in venis scientiæ amoris, vt non solum faciat illam agnoscere vilem abiectamque esse vniuersam creaturam (quātum ad istam supremam sapientiam & sensum diuinum attinet) verum etiam animaduertit quam viles & insufficientes, & aliqua ratione improprii sint vniuersi loquendi modi, quibus in hac vita de rebus diuinis agitur, neque posse via naturali (licet sublimissimè doctissimeque de his disseratur) de illis vt ipsa in se sunt, notitiam haberi & sentiri, nisi illuminatione mysticæ huius Theologiæ intercedente. Atque ita animaduertendo anima veritatem hanc in illuminatione illius, quod nimirum non possit attingi, & multo minus verbis humanis, aut vulgaribus declarari, merito illam appellat secretam.

Hanc proprietatem quod videlicet sit secreta; & super capacitatem naturalem diuina hæc contemplatio, non solum ideo habet quia est supernaturalis; sed etiam quia est dux, animam ad perfectio-

nes vnionis cum Deo deducens; quæ cum humanitus sint ignotæ, ad eas nesciendo & diuino modo ignorando tendi debet. Loquendo enim mysticè (quemadmodum hoc loco loquimur) res istæ minime agnoscuntur, neque sicuti ipsæ sunt intelliguntur, quando inquiruntur, sed quādo iam repertæ sunt, & ad praxim deductæ. Nam ad hoc propositum ait Propheta Baruch de sapientia ista diuina loquens. *Non est qui possit scire vias eius, neque qui exquirat semitas eius: Regius quoque Propheta de hoc animæ itinere cum Deo loquendo ait: Illuxerunt coruscationes tui orbi tue: commota est & contremuit terra. In mari via tua, & semita tua in aquis multis, & vestigia tua non cognoscuntur. Quæ omnia spiritualiter loquendo ad hoc, de quo tractamus, propositum intelliguntur. Illuminatio enim coruscationum Dei, quibus orbis terræ illuminatur, est illustratio, quam diuina hæc contentio in animæ potentijs efficit, commotio autem & tremor terræ, est dolorosa purgatio, quam in illa producit. Dicere autem, viam Dei, per quam anima ad illum pergit, esse mare, vestigiaque ipsius in aquis multis, & propterea non esse cognoscenda est dicere, quod hoc iter, quo ad Deum tenditur, adeo arcanum & sensui animæ occultum est, quemadmodum sensui corporeo occultum est maris iter, cuius semitæ & vestigia non cognoscuntur. Hac siquidem proprietate præditi sunt passus & vestigia, quibus Deus in animabus, quas ad se perducere vult, faciendo illas in vnione sapientiæ suæ insignes, graditur, vt nimirum non cognoscantur. Quam ob causam in libro Iob negotium istud inculcando, hæc dicitur verba. *Nunquid nosci semitas nubium magnas & perfectas scientias?* Significando his verbis vias ac itinera, per quæ Deus ad insignem prouehit magnitudi-*

K k ncm

B.
Linnis
Cruce

Deua
istica
NVI
124

nem animas, illasque in sapientia sua perficit, quæ hoc loco per nubes designantur. Manifestè itaque patet contemplationem istam quæ ad Deum deducit animam, esse sapientiam arcanam.

CAPVT XXVIII.

Qua ratione hæc sapientia secreta, sit etiam scala, demonstratur.

Reliquum est, ut iam secundum videamus, qua ratione videlicet, hæc arcanam sapientia, sit etiam scala. Ad quod propositum sciendum est, multas ob causas posse nos hanc arcanam sapientiam appellare scalam. Primo, quia quemadmodum scalis conscendimus & ad diripiendos thesauros arcibus inclusos penetramus: sic etiam per hæc arcanam contemplationem, licet rei huius ignoretur modus, ad cognoscenda possidendaque cælestia bona & thesauros acquirendos conscendit anima. Quam rem aptè exprimit Regius Prophetia David quando ait: *Beatus vir, cuius est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit, in valle lachrymarum, in loco quem posuit: Et enim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem;* (veluti de gradu in gradum) *videbitur Deus Deorum in Sion, qui est arcis Sion thesaurus, hoc est, æterna beatitudo.*

Possumus etiam contemplationem hæc appellare scalam, quia sicuti in scala iidem gradus ad ascendendum deseruiunt, & ad descendendum: ad eundem quoque modum hæc contemplatio arcana, iisdem ipsis cõmunicationibus quas animæ confert; & quibus eam in Deum subleuat, etiam eã in seipsa deprimit & humiliat. Si quidem cõmunicationes, quæ à Deo reuera promanant, hæc præditæ sunt pro-

prietate, ut simul & semel, humiliant & subleuant animam. In hoc quippe itinere descendere, ascendere est, & ascendere descendere: hic enim; *Qui se humiliaverit exaltabitur, & qui se exaltauerit humiliabitur.* Et præterquam quod ipsa humilitatis virtus celsitudo est, & sublimitas, solet Deus ad exercendam in virtute hac animam, facere illam per scalam hanc ascendere, ut descendat, & facere illam descendere, ut ascendat. Ut hac ratione impleatur id quod Sapiens ait. *Antequam coneratur, exaltatur cor: & antequam glorificetur, humiliatur.*

Ex hac quoque scalarum proprietate, optimè anima ducere poterit anima, si attentius considerare voluerit (ut nunc id quod spirituale est, & quod minime tenetur prætermittam) quot varietatibus & inæqualitatibus in hoc itinere subiecta sit, & qua ratione spiritali, qua perfruita est prosperitati, aliqua confestim tempestas & afflictio succedat, ita ut tranquillitas illa idcirco ei videatur collata, ut præpararetur roborareturque ad præsentem afflictionem sustinendam; quemadmodum etiam calamitati illi tempestati que rursus rerum affluentia & tranquillitas succedit, ita ut videatur animæ, quod ad lætum illud festum ipsi celebrandum, in mæsta illa fuerit vigilia seu ieiunio prius collocata. Atque hic est ordinatus status contemplationis stylus & exercitium; ut nimirum donec ad quietum perueniat statum, nunquam in eodem permaneat statu, sed ascendat semper & descendat. Cuius rei ea est ratio, quia cum perfectionis status qui in perfecto Dei amore sui que ipsius contemptu consistit, absque duabus istis partibus Dei videlicet ac sui ipsius noitiis stare nequeat; debet necessario prius in utraque exerceri anima, dum ei iam vnã degustandam præbent hoc-

Hæc arcanam sapientiam dicitur scala, quia per eam ad cælestes thesauros conscendit anima. Pjal. 83, 6.